

JORNADES EUROPEES DEL PATRIMONI 2009

JEP'09 A SABADELL

DEL 24 AL 27 DE SETEMBRE

Redescobreix el teu patrimoni

QUAN ELS OSSOS PARLEN ELS ARQUEÒLEGS DAVANT LA MORT

Núria Villena Mota, arqueòloga (experta en paleoantropologia). Investigadora de la *Direction de l'archéologie préventive Communauté d'agglomération du douaisis* (Douai, França)

Taller. 26 de setembre, a les 7 de la tarda. Casal Pere Quart (auditori)

Sis bilions de persones viuen avui actualment a la Terra... però quants humans han existit des del principi de la humanitat? Ningú no ho sap del tot amb certesa, però els éssers humans, igual que els vestigis arqueològics, travessen el temps. Trobar les restes, excavar-les, identificar-les i estudiar-les és justament el treball de l'arqueoantropòleg. Estudiar els esquelets ens ajuda a comprendre com vivia la gent en altres temps.

Ens adonem que existeix avui dia una gran diversitat en la nostra aparença física, en les diferents cultures i també en la manera d'enterrar els nostres difunts; per tant, seria absurd imaginar que els nostres avantpassats eren tots iguals i que ho feien tot de la mateixa manera. Un sol esquelet, un sol jaciment arqueològic, pot aportar-nos una informació de gran valor. Per tant, amb paciència i eficàcia, els antropòlegs recullen les dades que mica en mica ens expliquen com vivien i qui eren aquests homes.

Com treballen els paleoantropòlegs?

L'antropòleg comença el seu treball a les excavacions arqueològiques i continua després al laboratori. Un cop tenim l'esquelet sobre la taula, l'antropòleg haurà de prendre mesures dels ossos per tal de conèixer els seus trets morfològics; haurem d'esbrinar aspectes biològics, com per exemple l'edat que tenia en el moment que va morir. Llavors tindrem cura sobretot de les arrels de les dents, que, després de mirar-les al microscopi, ens diran quants anys va viure. Eren joves, infants o gent gran?

I per saber si es tracta d'un home o d'una dona. Com ho podem fer? Doncs mirant la forma del maluc... La forma de la pelvis és la millor eina, ens dóna resultats amb una bona fiabilitat.

Podem preguntar-nos també si va tenir una bona qualitat de vida? De què va morir? Els ossos permeten de detectar les malalties que la persona ha patit durant la vida. artrosi, càries, fractures d'ossos, infeccions... totes poden ser diagnosticades per l'antropòleg.

Cadascuna d'aquestes preguntes que ens fem en un sol esquelet haurem de considerar-les després en conjunt per veure si tots els esquelets tenen les mateixes característiques, si varen tenir les mateixes malalties, els mateixos costums.

La majoria de les vegades fem un treball d'equip en què cadascú posa la seva especialitat al servei de la ciència per tal d'obtenir resultats de qualitat. Des del pinzellet més fi, fins al microscopi més potent, totes les eines es posen al servei dels nostres coneixements per poder estudiar i difondre tot el que sabem sobre els nostres avantpassats... i enriquir així, a poc a poc, el nostre patrimoni.